

Tverretatlig konsultasjonsteam ved alvorlig partnervold – Erfaringer fra praksis og forskning

Trondheim kommune

POLITIET

Trøndelag politidistrikt

Tverretatlig konsultasjonsteam

Leder: Merete Berg Nesset (St. Olavs Hospital, avd. for sikkerhets-, fengsels-, og rettspsykiatri)

Medlemmer:

Mari Stene (Trøndelag politidistrikt),

Reidun Hobbesland (Trondheim kommune)

Brit Elin Ivarsen (Støttesenteret for kriminalitetsutsatte)

Joar Myran/ Helle Leinslie (Statens Barnehus)

Disposisjon

- Bakgrunnen for det tverretatlige konsultasjonsteamet
- Registerstudien, noen foreløpige funn
- Hvordan jobber vi i konsultasjonsteamet?
- Hva sier de voldsutsatte og voldsutøverne selv?
  - Tidlige funn fra den kvalitative studien

Utfordring:

Registrert volds-/drapsrisiko formidles ikke til andre etater

**Pårørende som tok kontakt med helsevesen, politi, øvrig
hjelpemiddel ble ikke tatt på alvor**

(Vatnar et al, 2017; NOU 2020:17)

Utfordring:

«...sviktende samarbeid og samordning mellom tjenestene er årsaken til at det svikter...»

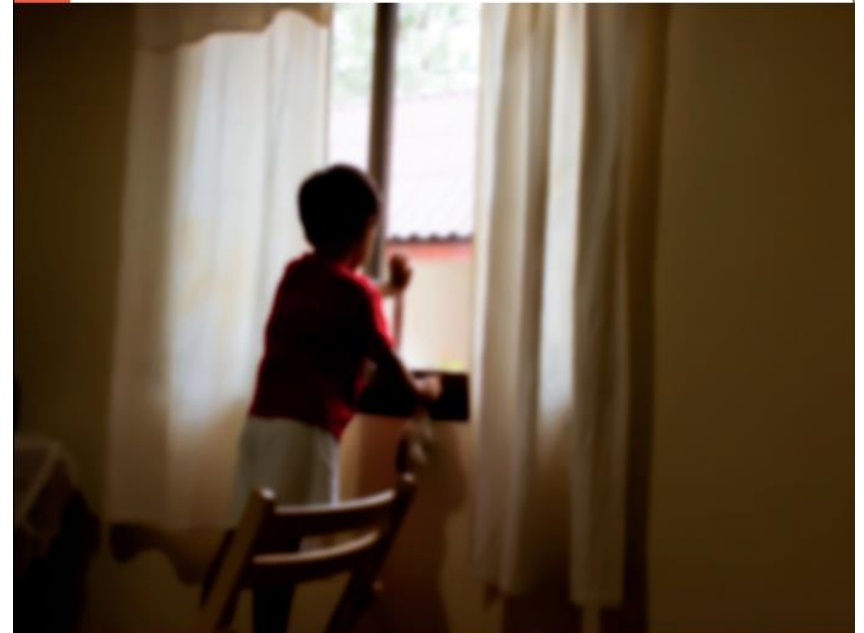
- Gjennomgang av 20 saker (57 utsatte barn)
- Avdekking var ikke et resultat av det offentliges innsats
- Samtaler med barn mangler eller har for dårlig kvalitet
- Manglende forståelse av årsaker til symptomer, atferdsuttrykk og andre tegn
- Foreldres sårbarhet ble ikke fanget opp, eller ble undervurdert
- Melde- eller avvergeplikt ble ikke overholdt

NOU

Norges offentlige utredninger 2017:12

Svikt og svik

Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt

Ulikt ståsted, felles oppdrag:

Avdekke, hjelpe
og forebygge

Lover/retningslinjer

- Kommunehelsetjenesteloven §3-3a
- Spesialisthelsetjenesteloven
- Straffeloven
- Tannhelsetjenesten
- Istanbulkonvensjonen

Kunnskapsbasert og samordnet innsats mot alvorlig partnervold; Et tverretatlig ansvar

Trondheim kommune

POLITIET

Trøndelag politidistrikt

Psykisk helse hos voldsutsatte

- 3x høyere sannsynlighet for depresjon
- 4x høyere sannsynlighet for angstlidelser
- 7x høyere sannsynlighet for PTSD
- Voldsutsatthet har sammenheng med symptomer på psykose, rusmisbruk og spiseforstyrrelser

(Oram et al, 2017; Trevillion et al, 2012)

Psykisk helse hos voldsutøvere

Psykisk helse hos voldsutøvere

Før kognitiv terapi (Sinnemestring
Brøsetmodellen):

- Høyt symptomtrykk på angst og depresjon
- Vansker med emosjonsregulering

Etter kognitiv terapi:

- Bedring, men fortsatt plager
- Bedret emosjonsregulering

Registerstudien

Tittel:

Politiets risikovurderinger av partnervold med SARA:SV og tid til ny vold: En prospektiv kohortstudie av partnervoldsutøvere.

Data:

- Alle registrerte partnervoldsaker meldt Trøndelag politidistrikt 2015-2021.
- Personopplysninger kjønn, alder, fødeland og statsborgerskap for utøver og utsatt.
- Alle tiltak politiet har satt i gang i sakene.
- Alle gjentatte hendelser.

Mål: Belyse faktorer som kan ha betydning for ny vold

Status:

- Vi har registrert 1150 saker fra politiet, fra 2015 – mai 2021, med tilhørende tiltak og gjentatte voldshendelser. Forventer +/- 150 saker fra 2021

Brief Spousal Assault Form for the Evaluation of Risk (SARA-SV/B-SAFER)

Risikofaktorer voldsutøver	Psykososial situasjon voldsutøver	Sårbarhetsfaktorer voldsutsatt
Fysisk vold	Kriminalitet generelt	Inkonsekvent atferd/holdninger overfor voldsutøver
Trusler eller tanker om vold	Alvorlige relasjonelle problem	Ekstrem frykt for volds-/trusselutøver som gjør den voldsutsatte irrasjonell
Eskalerende partnervold	Arbeid/Økonomi	Mangelfull tilgang til sosial og profesjonell hjelp
Brudd på partnervoldsrelaterte restriksjoner	Rusmisbruk	Utsatt livssituasjon
Tanker og holdninger som støtter eller unnskylder partnervold	Psykisk helse	Personlige hindringer (f. eks. psykisk helse, økonomi, felles samvær med barn etc)

Aktuelle problemstillinger:

- Hva forklarer politiets risikovurderinger i sakene?
- Hva forklarer ny vold?
- Hva er sammenhengen mellom risikovurderingen og ny voldshendelse?
- Er gjentatte hendelser avhengig av:
  - Risikofaktorer for partnervold hos voldsutøver?
  - Kjønn, alder, etnisk tilhørighet?
  - Sårbarhetsfaktorer hos voldsutsatt?
- Sammenheng mellom type tiltak og ny hendelse?

RESEARCH

Open Access

Intimate partner violence during COVID-19 lockdown in Norway: the increase of police reports

Merete Berg Nesset^{1*}, Camilla Buch Gudde¹, Gro Elisabet Mentzoni² and Tom Palmstierna^{1,3}

Abstract

Background: In March 2020, the Norwegian government announced a COVID-19 lockdown in order to reduce the spread of the coronavirus. In Norway, lockdown measures included restricting people's ability to leave their home and the closing of social institutions, thus reducing the capacity for victims of intimate partner violence to alert someone outside of their home about violent incidents that occurred during lockdown. At the same time, the restrictive meas-

Utfordring:

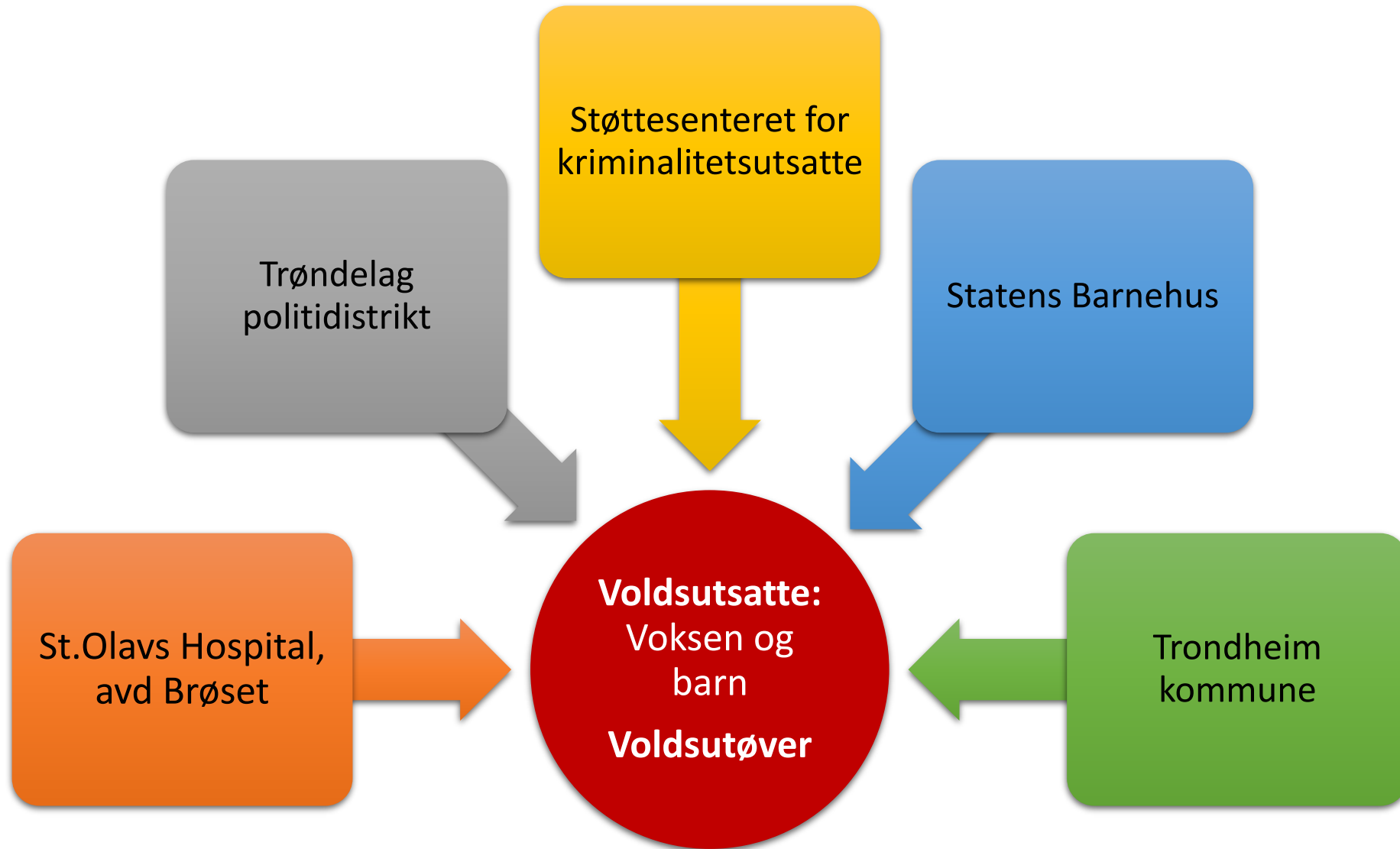
Registrert volds-/drapsrisiko formidles ikke til andre etater

Pårørende som tok kontakt med helsevesen, politi, øvrig hjelpeapparat ble ikke tatt på alvor

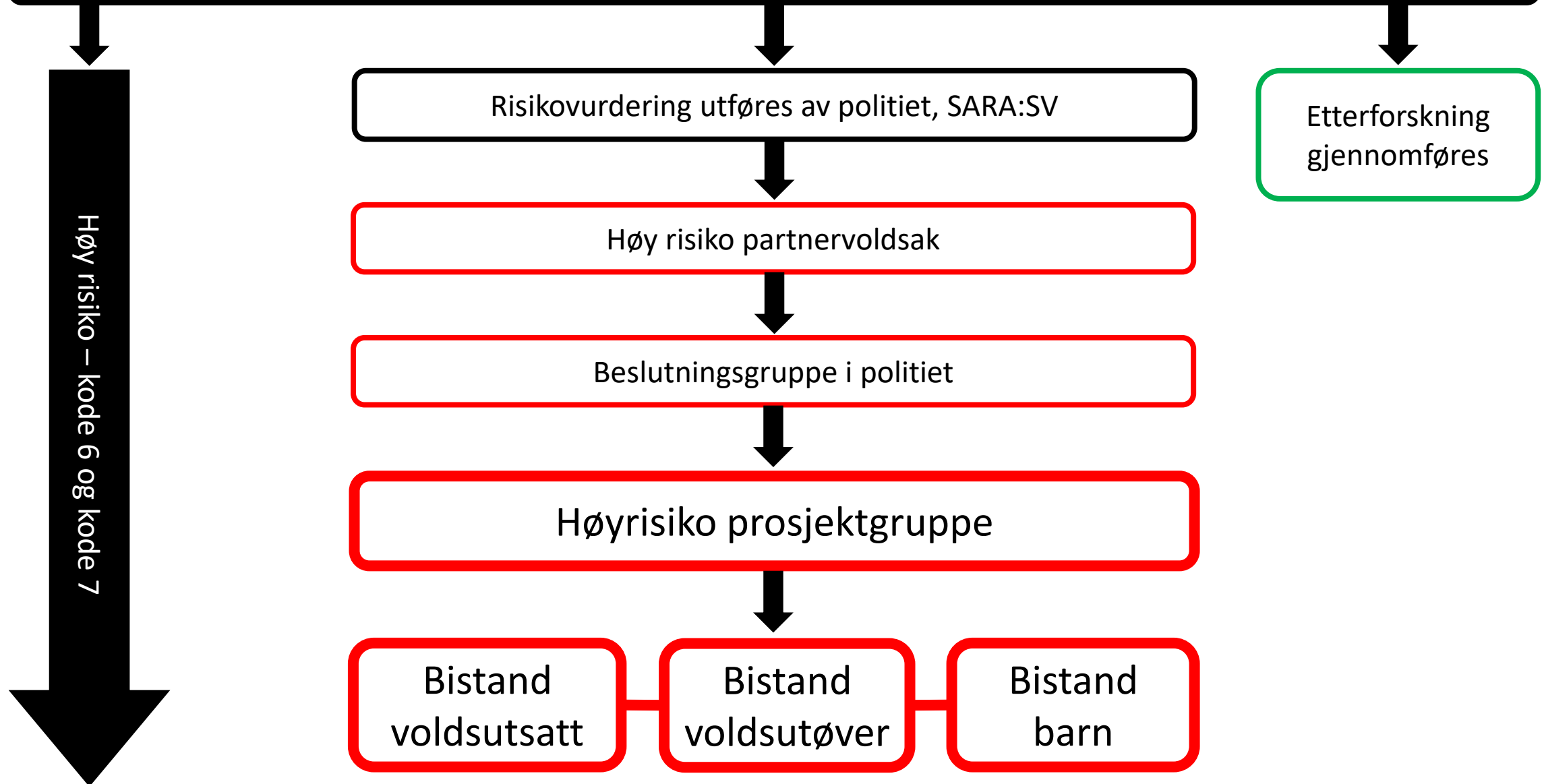
(Vatnar et al, 2017)

Tverretatlig konsultasjonsteam ved alvorlig partnervold

Anmeldelse partnervold, straffesak

Hva gjør vi?

- SARA-kontakt melder om sak til gruppen
- Møtes raskt (=dager) og vurderer i fellesskap aktuelle forebyggende tiltak
- Fordeler oppgaver:
  - Tilbud til den voldsutsatte
  - Tilbud til voldsutøver
  - Tilbud til barn
  - Sikkerhet
- Faste møter hver 14. dag for kontinuerlig oppfølging av alle parter

Politiet

- Hva gjør vi annerledes i dag?
- Har vi lært noe?
- Bekymringsmeldinger til kommune/fastlege/fylkeslege der straffesakssporet ikke fører frem – ofte om rus og psykisk uhelse

Voldsutsatte - Hva gjør vi?

- 6 samtaler med terapeut fra Støttesenter for kriminalitetsutsatte
- Innledende samtale:
  - Strukturert kartlegging av:
    - Livssituasjonen
    - Bistandsbehov
- Brukerbaserte tiltak
  - Stabilisering/Vitneforberedelse/Vitnestøtte
  - Motivere til hjelp/evt. behandling innen den ordinære helsetjenesten

Voldsutøver – Hva gjør vi?

6-7 samtaler med to terapeuter fra Trondheim kommune og Kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels-, og rettspsykiatri:

- Kartlegging av vold og sårbarhetsområder
- Stabilisering (emosjonsregulering)
- Evt suicidvurdering
- Motivasjon til risikoreduksjon (eks. Sinnemestring Brøset, rusbehandling)
- Henvisning til andre hjelpetiltak etter behov
- Raskt etablere samarbeid med lokalt hjelpeapparat, inkl fastlege.

Tr.Heim kommune/St. Olavs hospital

- Hva gjør vi annerledes i dag?
  - Bedre risikovurderinger
  - Kjennskap til de andre etatenes muligheter og tilbud
- Har vi lært noe?
  - Det er et stort hjelpebehov
  - Mange barn lever i volden

Tiltak

- Samtaler Brøset/Tr.Heim kommune
- SARA- kontaktene (motivasjonssamtaler, sikkerhetsarbeid)
- kontaktetablering fastlege
- NAV
- Kommunale helse- og sosialtjenester
- Bolig
- Kommunal ruskontakt, rusbehandling St.Olavs Hospital, kontakt med barnevern, henv til DPS, henv til kommunal sinnemestring og sinnemestringspol. Brøset

Barn - Hva gjør vi?

Statens barnehus: Risikovurdering – er barnet trygt?

- Tilrettelagt avhør av barn (barnet får fortelle politiet det de vet om saken)
- Kartlegging av behov (innhenting av opplysninger fra nærstående eller barnet selv)
- Psykososial førstehjelp til barnet og foresatt
- Samtaler/behandling
- Videre henvisninger
- Rådgivning/veiledning til førstelinjen (barnevernstjenesten/helsesykepleier)
- Barne- og foreldregruppe for barn utsatt for vold/vold i nære relasjoner

Kvalitativ studie

Tittel:

Deltakelse i en tverretattlig, tidlig intervensjon i partnervoldsaker: En kvalitativ studie av erfaringer fra voldsutsatte og voldsutøvere i saker med høy risiko for gjentakelse.

Hvorfor?

Vi trenger å vite mer om virksomme beskyttelses- og forebyggende tiltak i høyrisiko partnervoldsaker fra voldsutsatte og voldsutøveres perspektiv.

Status pr. i dag:

Vi har gjennomført totalt 25 intervjuer, 13 med voldsutøvere og 12 med voldsutsatte.

Hovedtema i intervjuene

- Erfaringer fra det første møte med politiet i forbindelse med voldshendelsen
(F.eks. opplevelse av å bli ivaretatt? Tatt på alvor? Informasjon om hvor søke hjelp? Henvist videre? Hva hadde du trengt?)
- Erfaringer fra iverksatte beskyttelsestiltak
(F.eks. Har de virket de beskyttende? Hvordan/hvorfor ikke? Ble de iverksatt raskt nok? Noe annet du kunne ha trengt?)
- Erfaringer fra tjenestetilbud inkl. Høyriskoprojektet
(F.eks. Hvilken type hjelp/tiltak tenker du at du trenger? Har du etterspurt hjelp/tiltak du ikke har fått? Hvem er gode støttespillere for deg? Hva gjør de til gode støttespillere?)

Tverretatlig konsultasjonsteam ved alvorlig partnervold – Erfaringer fra praksis og forskning

- Tverretatlig samarbeid:
  - Er kunnskapsutviklende
  - Gir mulighet til å følge opp hele familien
  - Fanger opp dynamisk risiko for vold
- Voldsutsatte og voldsutøvere har stort behov for hjelp og støtte
- Hjelpere må spørre om vold, og ikke gi seg
- Barna

Utfordringer fremover

- Kompetanse i små kommuner? For høye forventninger til kapasitet?
- Regionale team, +- med det
- Systematisert måte å jobbe med disse sakene på/ressurser/TryggEst
- Kompetanseutvikling, interkommunal stilling

Takk for oss!

Mari.Stene@politiet.no; Reidun.Hobbesland@trondheim.kommune.no; Merete.Berg.Neset@stolav.no

